

Szemponatok a 2023. évi Sportágak Szakmai programjainak elkészítéséhez

1. Helyzetelemzés:

1.1. A sportág 2022. évi kvalifikációs versenyein, Európa Bajnokságokon elért eredményeinek értékelése:

Az Európa bajnokságon részt vevő csapatot egy személyben Kaszás Sándor képviselte. A 45.-k helyen végzett az igen erős mezőnyben. A versenyt csőrlésből rendezték és egy-egy pont elvesztése már nagyon sokat jelentett és két hibázás sem fért bele.

7th FAI European Paragliding Accuracy Championships Sibiu Romania:

<https://civlcomps.org/ranking/paragliding-accuracy/competition?id=5865&rankingDate=2022-12-01>

A 2022 dec 1-én megjelent világranglista alapján Magyarország a 22. helyen áll a nemzetek között. Válogatott Pilótáink a világranglistán

<https://civlcomps.org/ranking/paragliding-accuracy/nations?rankingDate=2022-12-01>

A pillanatnyi Magyar rangsor:

<https://civlcomps.org/ranking/paragliding-accuracy/pilots?nation=106&1%5Bdata-pjax%5D=0>

1.2. A sportág 2023-re tervezett szakmai programja, (megjelölve a tervezett költségeket és azok forrását). A Versenysport területén:

2023-ban a A Világ Kupa futamok, Európa Kupa futamok, valamint a következő évi VB van tervezve.

Ezenkívül azon FAI-2-es versenyek amelyeken részt tudunk venni.

Egy-egy nagyobb verseny bekerülési költsége versenyzőként 850Euró az FAI – 2 kategóriás versenyeké 300-450 Euró közé tehető.

Ezeket a költségeket maga a versenyző állja, valamint évi szabadságát is erre áldozza általában.

- Utánpótlás-nevelés területe:

A siklóernyős utánpótlás-képzés jelenleg klubszinten működik. A pilótákat és versenyzőket az oktatási tematikában szereplő módon képzik az oktatók. Vannak kisebb utánpótlás versenyek és edzőhétvégék, de ezen a területen bőven van fejlődési lehetőség, ami nincs megfelelően kihasználva. Ezt a területet egy kisebb támogatással komolyan fel lehetne fejleszteni. Éves szinten **1000 EURO** támogatással már látványos fejlődést tudnánk elérni az utánpótlás-képzés terén. Öröndetes tény, hogy sikerült

nemzetközileg is elismert szinten kiképezni egy hivatalos bírót 2015-17-ben, aki szerepel a FAI bírói nyilvántartásában. Így már több külföldi versenyre is kapott meghívást 2016 második félévétől.

- Iskolák, diák, egyetemi sport területén:

A sportág jellegéből adódóan nincs külön ezekre a kategóriákra lebontott versenyzés.

- Szabadidősport tevékenység:

Jelenleg minden pilótánk civil foglalkozása mellett úzi a siklóernyős célraszálló versenysportot. Nincs hivatásos sportoló ebben a szakágban, tehát mindenki szabadidősportként úzi ezt a sportot.

- Fogyatékosok sportja ezen a területen:

A jogszabályi előírások miatt fogyatékosok nem, vagy csak korlátozottan űzhetik ezt a sportágat. Ez a fogyatékoság fajtájától, vagy mértékétől függ. De a jelenleg érvényben levő (túlzott) repülő orvosi alkalmassági előírás miatt sok egyébként alkalmas sportoló nem tud részt venni a versenyeken.

1.3 Jelenlegi szakmai és infrastrukturális feltételekben tervezett változtatások és azok költségei:

- A sportág szervezeti és irányítási rendszere:

A Magyar Repülős Szövetség Siklórepülő Szakbizottságában van Célraszálló pilóta delegálva, aki a hivatalos ügyeket intézi a szakágban.

Ónódy Miklós szövetségi kapitány a válogatott keret kiválasztását, felkészítését felügyeli. A válogatott keret egy tagja a Nemzetközi sportdiplomáciában vállalt szerepet. A FAI-CIVL célraszálló munkacsoportjában képviseli a hazai érdekeket. Mindenki a vállalt feladatát társadalmi munkában, saját költségén látja el.

Ezeknek a posztoknak az éves ráfordítási költsége meghaladja a **1000 EURO összeget.**

- A Sportág finanszírozása területén (állam, önkormányzatok, egyesület, szponzor, stb.)

A sportág támogatása jelenleg minimális. Az MRLSZ Siklórepülő szakbizottsága támogatja az Európa-Világ Bajnokságra utazó keretet, de csak a nevezési díj egy részét tudta bevállalni. A Nemzeti Bajnokság szervezési költségeibe is csak minimálisan tud támogatást nyújtani. Mindezeket is csak a sportolók által befizetett - sportalap - összegből tudja támogatni, de a sportalapba befolyó összeg annyira kevés, hogy gyakorlatilag a felmerülő igényeknek csak egy részét és azt is csak 70-80%-ban tudja támogatni. Önkormányzatok nem támogatják sportágunkat, bár egy-két önkormányzat büszkén mutatja be versenyzőink eredményét és ezzel a városuk hírnevének növekedését. De semmilyen formában nem támogatja versenyzőinket. Egyesületi szinten van minimális támogatása versenyzőinknek, de ez sem jellemző. Mivel a siklóernyős célraszállítás nem tartozik a kiemelt sportágak közé. Az általában minden versenyzőnk a költségek nagyobbik részét önerőből finanszírozza.

Ez is az egyik oka, hogy a sportágunk nem tud bekerülni tartósan a TOP 10 nemzet közé.

- Sportági létesítmények területén:

A sportág jelleméből adódóan komoly helyigényre van szükség. Mind a felszállásra, mind a leszállásra megfelelő és biztonságos területre van szükség. A hazai sportrepülőtereken erre egyre kevésbé van mód, mivel azok helyzete is elég kilátástalan mostanában. Magánterületen sportolva viszont a terület tulajdonosának hozzájárulásával, jóindulatával tudjuk az edzéseinket megtartani. A felszállás módjának függvényében szükség van még csörlőszerkezetre és annak megfelelően képzett személyzetére, vagy hegyi repülés esetén felszállító autóra. Ezeknek a költsége szintén a versenyzőinket terheli.

- Szakember képzés területén:

Magyar Repülő és Légisport Szövetség, a Szabadrepülők Szövetsége és a SIRESZ keretén belül van oktatói képzés. Ezeknek egyik része a célrasszállás oktatása. De ez csak a az alapképzés része. Versenyzéssel kapcsolatosan nincs kifejezett képzés. Klubszinten vannak próbálkozások.

- A Sportág marketingje, ezen belül a kommunikáció terén:

A siklóernyős célrasszállásnak a marketingjét a válogatott keret tagok maguk látják. el. Némi segítséget jelent az MRLSZ és annak Szakbizottsága. De az érdemi részt a pilóták maguk látják el. A Facebook oldalon való információ áramoltatás mostanra a siklóernyős célrasszálló sportnak a legnépszerűbb módja lett. Sajnos egyéb országos nyomtatott és elektronikus médiában való megjelenés esélye elég csekély. Csak akkor vagyunk (lennénk) benne a mostani hírekben, ha valami balesetről vagy egyéb eseményről kellene hírt adni. Egyéb sporteredményeinket nem igazán jelentetik meg a média képviselői. Például egy Európa Bajnoki címnek nem volt elég hírértéke hogy megjelenjen a MOB nem Olimpiai sportok tagozatának hírei között.

- Nemzetközi és hazai kapcsolatok terén:

A célrasszálló válogatott keret egyik tagja delegált lett a Nemzetközi Repülő Szövetség (FAI) siklórepülő szakbizottságában (CIVL). Ez komoly sportdiplomáciai siker, mivel így közvetlen értesülünk a legújabb sporttal kapcsolatos hírekről, valamint beleszólásunk van a sportág további fejlődésébe. A hazai kapcsolatok a hivatalos hierarchia szerint alakulnak. Sportoló – Szakbizottság – MRLSZ – MOB – Minisztérium. Ez a rendszer sokszor nem működik megfelelően.

- Hazai rendezésű nemzetközi versenyek területén:

A 2022-es évben egy olyan hazai rendezésű verseny lesz, amely FAI CAT-2 –es besorolásban lesz megtartva. Ez visszaesés mindenképpen, a klubok, szervezők gyengén vagy inkább sehogyan sincsenek támogatva anyagilag.. A versenyszervezési kedv a növekvő költségek és a megfelelő támogatás hiánya miatt nem alakul megfelelően. Az és 25-én valamint a szeptember végi Nemzeti Bajnokság lesz.

- A sportegészségügyi és doppingellenes tevékenység területén:

A légügyi hatóság előírja az (általános sportorvosi alkalmasság mellett) a LAPL kategóriájú repülő alkalmassági vizsgálatot minden siklóernyővel repülő pilótának/növendéknek. Ez a felesleges előírás nagyban visszaveti a repülés és a versenyzés iránti kedvet. Sportágunkra nem jellemző a dopping,

mivel sem fizikailag, sem mentálisan nincs szükség a pilóták teljesítményének emelésére. Természetesen ennek ellenére maximálisan betartjuk az összes doppinggal kapcsolatos előírást. Jó kapcsolatunk van a WADA hazai szakembereivel. Szükség esetén állunk/állunk rendelkezésükre.

2. Válogatott keretek / "A" és „B” / névsora / :

A siklóernyős célraszálló válogatott keret az MRSZ Siklórepülő szakbizottságának célraszálló sportszabályzata alapján van kijelölve. A válogatott keretet a szövetségi kapitány jelöli ki. Alapja a havonta frissülő célraszálló világranglista. A keret jelenleg az alábbi tagokból áll világranglista helyezésekkel:

1. Kaszás Sándor (Szoboszlói Darazsak S.E.)	64
2. Grillmayer Alexandra	176
3. Németh Gergely	217
4. Hollósi Ilona	267
5. Dániel Hartmann	169
6. Szabó Péter – Felhőút	305
7. Hollósi János	309
8. Éles Gábor	373
9. Nyíri Áron	396
10. Jenes Győző	414

Magyarországot illető jobb, dobogóközeli csapathelyezéshez legalább négy pilótának kellene lennie az első százban. Ez a potenciál megvan az első tízben azonban legfőképpen anyagi okok miatt a versenyzők nem tudnak elegendő időt és energiát szentelni a felkészülésre és a rangos versenyeken való részvételre.

Másik indok az, hogy nincsen elegendő FAI-2 kategóriás Magyarországon megszervezésre kerülő verseny, évente legalább négy ahol a versenyzők megismernék ezt a sportágat és világranglista pontokat tudnának gyűjteni. A versenyszervezők anyagi támogatása is igen gyér, pedig a célraszálló versenyeknek van az egyik legnagyobb közösségformáló szerepe a szabadrepülésben.

3. a 2023. évi tervezett eredményességi célkitűzések (VB,Világjátékok Világ Kupa, Európa Kupa)

A 2023-es évben a tisztas helytállásra lesz erőnk, ha a versenyzők tudják önmagukat finanszírozni, valamint időt szakítani a versenyzésre.

A VB helyszíne és időpontja hivatalosan nem jelent meg, mad itt lesz:

https://www.fai.org/events?upcoming=1&f%5B0%5D=fai_event_year%3A2022&f%5B1%5D=field_discipline_task_list_map%253Afield_sport%3A36&f%5B2%5D=field_discipline_task_list_map%253Afield_sub_disciplines%3A1231&display=list

A Világ Kupa futamok tervezett versenyei még nem jelentek meg itt lesznek:

<https://pgawc.org/news/>

Az Európa Kupa futamok időpontjai itt lesznek, ha kitűzik a VB időpontját hivatalosan:

<https://pgaec.org/>

4. Egyes szakmai mutatók területén kitűzött célok.

- Technikai, taktikai, tudásszint emelése:

Edzőtáborokat kell szervezni a célrasszállás elméletének a megismertetésére. Ezeket az elméleti oktatások eredményeit gyakorlatban is be kell mutatni a versenyzőinknek, valamint az utánpótláskorú versenyzőknek. Sajnos az ilyen jellegű továbbképzéseknek anyagi vonzata is van, amire nincs keret. Pilótáink, oktatóink társadalmi munkában próbálják ellátni ezt, de ez így nem elég hatékony.

- Fizikai Állapot fejlesztése:

Mivel a siklóernyős célrasszállás inkább technikai sport, így nincs különösebb jelentősége a fizikai erőnlétnek.

- Mentális tulajdonságok fejlesztése:

Fontos lenne a pilótáink mentális felkészítése versenyek előtt. Egy megfelelő sportpszichológiai előadás (sorozat) a versenyeken elért eredmény javulását hozná magával. Ennek a megszervezése véleményünk szerint az MRLSZ feladata kellene legyen, mivel minden repülő sportágnak szüksége van egy ilyen képzésre.

- Motiváció, akarati tényezők:

Se a motivációval, sem az akarati tényezővel nincs gond a versenyzőiknél. A versenyeken való részvétel gyakorlatilag csak a versenyző anyagi háttérétől, áldozathozatalától függ. Komolyabb támogatással több kiváló képességű versenyzőt tudnánk indítani a versenyeken.

- Nevelés-fejlesztés területén:

Mivel a siklóernyős repülésnek és versenyzésnek jogszabályban meghatározott alsó korhatára van, ezért csak egy bizonyos korhatár felett indulhatnak versenyen pilótáink. Nevelés-fejlesztés esetünkben nem értelmezhető.

- Központi és egyesületi munka aránya:

A gyakorlati munka döntő többsége egyesületi szinten zajlik. Az MRLSZ Siklórepülő Szakbizottsága a nagyobb (CAT-1)versenyek nevezését intézi.

- Az egyesületi edzők helyzete a központi munkában:

A siklóernyős célrasszállásban dolgozó edzők (oktatók) mind a HFFA vagy SIRESZ keretén belül végzik oktatói munkájukat. A hatóság által elfogadott oktatási tematika szerint dolgoznak. Évente vesznek részt a szövetségük által szervezett kötelező továbbképzéseken, ahol az éves tapasztalataikat meg tudják osztani a képzés, versenyzés terén tapasztaltakról.

5. Felkészülés szakaszai és kiemelt feladatai éves bontásban:

Mivel a sportágunk ki van téve az időjárás minimumoknak, ezért a versenyszezonra való felkészülés az elméleti képzéssel, továbbképzéssel szokott kezdődni januárban. Évente egyszer pilótáink részt vesznek vészhelyzeti gyakorlaton, ahol tornatermi körülmények között gyakorolják a vészleszállító rendszer (mentőernyő) használatát. Ahogy az időjárás engedi, csörlőstartos vagy kisdombos gyakorlati felkészülést tartanak pilótáink. Ezt a versenyszezon kezdetéig be kell fejezni, ami általában március közepe szokott lenni.

6. A Válogatás elvei:

A válogatott keretet a Sportszabályzatban meghatározottak szerint a Szövetségi kapitány jelöli ki. A válogatás alapja a mindenkori világranglista, valamint a versenytapasztalat. Ez egy jó mutató a versenyző eredményeivel, motivációjával, és sajnos anyagi áldoztakészségével kapcsolatban is. A bő válogatott keret 10 - 12 főből áll. Előfordulhat olyan eset, hogy a bő keretbe olyan pilóta is bekerül, aki a világranglistás helyezése alapján még nem tartozna ide. A szövetségi kapitány ha úgy látja, hogy a versenyző tehetsége, motivációja, eredményei kiválóak, akkor meghívhatja a válogatott keretbe. A szűk (utazó) keret a szövetségi kapitány javaslata alapján áll össze. Az MRLSZ elnökségének ezt jóvá kell hagyni az MRLSZ alapszabály vonatkozó pontja értelmében.

7. A sportág utánpótlás helyzete:

2019-ben (COVID előtt) több utánpótlás versenyt is szerveztünk, amin sok pilóta kipróbálhatta szakmai tudását ebben a versenyzési ágban is. Az idén forráshiány miatt nem tudunk ilyen versenyeket szervezni. A tehetségesebb pilótákat egyesületi szinten képzik oktatója, ha van rá kapacitása. A válogatott keret edzései nyíltak, ott szívesen látunk minden érdeklődőt.

8. A válogatott keret foglalkozásainak száma, szervezési feladatai (edzőtáborok, válogató versenyek, ciklusrend)

A válogatott keret az év elején szervezett edzőtáboron, edzőversenyen kívül csak a CAT-1-es versenyeken repül együtt. A válogatott keret szervezési feladatait a szövetségi kapitány intézi. Sok esetben viszont erre nincs mód. CAT-1-es versenyekre a szövetségi kapitány, aki a TEAM-leader feladatot kellene, hogy ellássa támogatás hiánya miatt nem tud kiutazni a csapattal. Ilyenkor a válogatott keret egyik pilótája veszi át ezt a feladatot a versenyzés mellett. Plusz terhet téve ezzel magára és csökkentve saját esélyeit a jobb helyezésre.

9. A sportág egészségügyi ellátása, sportorvosi hálózat, sport tudományi háttér:

Mivel jogszabályban előírt LAPL repülő alkalmassági vizsgálat szükséges ahhoz, hogy bárki is szabályosan tudjon repülni, ezért a sportág egészségügyi ellátása megoldott. Sajnos egy érthetetlen jogszabály miatt a mi a sportágunk is az un. „extrém sport törvény” hatálya alá esik, ezért még a versenyeken előforduló baleset következtében a társadalombiztosítással is meg kell küzdenünk. Ez egy kiemelten fontos ügynek kellene lenni. Előfordul, hogy a CAT-1 versenyeken kötelezően előírt balesetbiztosítást sehogyan, vagy csak részlegesen tudjuk megkötni a biztosító társaságokkal az extrém sport-törvény miatt és egyéb értelmezhetetlen hazai jogszabályok miatt.

10. A sport doppingellenes küzdelme:

Sportágunkra nem jellemző a dopping, mivel sem fizikailag, sem mentálisan nincs szükség a pilóták teljesítményének emelésére. Természetesen ennek ellenére maximálisan betartjuk az összes doppinggal kapcsolatos előírást. Jó kapcsolatunk van a WADA hazai szakembereivel. Szükség esetén álltunk/állunk rendelkezésükre.

11. Sportdiplomáciai feladatok. A sportág nemzetközi tisztségviselőinek névsora:

Kaszás Sándor a célraszálló válogatott keret tagja delegált lett a Nemzetközi Repülő Szövetség (FAI) siklórepülő szakbizottságában (CIVL). Ez komoly sportdiplomáciai siker, mivel így közvetlen értesülünk a legújabb sporttal kapcsolatos hírekről, valamint beleszólásunk van a sportág további fejlődésébe.

12. A sportág létesítményi helyzete:

A sportág jelleméből adódóan komoly helyigényre van szükség. Mind a felszállásra, mind a leszállásra megfelelő és biztonságos területre van szükség. A hazai sportrepülőtereken erre egyre kevésbé van mód, mivel azok helyzete is elég kilátástalana mostanában. Magánterületen sportolva viszont a terület tulajdonosának hozzájárulásával, jóindulatával tudjuk az edzéseinket megtartani. A felszállás módjának függvényében szükség van még csörlőszerkezetre és annak megfelelően képzett személyzetére, vagy hegyi repülés esetén felszállító autóra. Ezeknek a költsége szintén a versenyzőinket terheli. A szövetségek kialakítottak egy un. starthely alapot, amelyben minden regisztrált pilóta befizet 3000-ft-ot. Ezt egy közös bizottság, pályázatok alapján osztja szét a használt fel és leszállóhelyek között.

13. A szövetség és az egyesületek kapcsolata:

Vannak egyesületek akik rugalmasan, gördülékenyen tudnak együtt dolgozni az MRLSZ-el. Ha sikerülne becsábítani az MRISZ-be a pilótákat, akkor a sportág támogatottsága is nagyobb lehetne.

14. A felkészülést befolyásoló tényezők:

A megfelelő felkészülést és a versenyeken való részvételt az anyagi támogatás hiánya okozza. Gyakorlatilag az éves felkészülésre és versenyzésre fordított összeg döntő többségét a versenyzőink saját forrásból oldják meg. Ezt a figyelembe véve, szinte így is kiváló eredményeket érnek el nemzetközi szinten. Ahhoz hogy ez az eredményesség szinten maradjon, vagy esetleg még emelkedjen egy kiszámítható és tervezhető támogatással megoldható lenne. Sajnos egyre inkább csökken a mélyen lehivatott versenyzők száma, akik rendületlenül, évtizedeken át küzdenek magyar színekben.

15. észrevétel, javaslat:

A siklóernyős célraszálló versenysporttal kapcsolatos problémáinkat megfelelően tükrözi a fenti beszámoló. Pilótáink erőn felül teljesítve, komoly anyagi áldozatokat hozva értek el erre a nemzetközileg is elismert szintre. Ha a sportágunknak van megfelelő támogatása, az eredmények tovább javulnak és az utánpótlás helyzete is megoldódik. Magyarország hírnevét nagyban emeli ez a sport is. Általános vélemény, hogy sportágunkat a kiemelt sportágak támogatásához képest töredék összeggel támogatná az állam, akkor megoldódna problémáink nagyobb része!

Tisztelettel:

Ónody Miklós

Magyar Siklóernyős Célraszálló Válogatott Csapatkapitánya